

Ung i Väsby 2019

Sammanfattning dialog

Upplands Väsby
kommun

Hur vill ni minska utsläppen från fordon och annat som bidrar till luftföroreningar?

VÄNSTERPARTIET: Teknik, positivt med elbilar och dylikt. Ge bonus om man skrotar gammal besinbil och köper ny miljöbil. Satsa på kollektivtrafik, ohållbart med massbilism. Skapa opinionsbildning (ex Greta). Lätt att göra rätt- genom återvinning, kollektivtrafik. Fossilbränsle måste bort!

VÄSBYS BÄSTA: Bra idé med skrotbilspremie. Viktigt med nationella lagar och regler. Förnya bilflottan. Tomgångsförbud. Mkt trafik vid Runby skola, då föräldrar kör sina barn. Kan man lösa det? Satsa på cykelställ vid skolan tex.

SOCIALDEMOKRATERNA: Detta är en fråga som Sverige måste jobba med på nationell nivå. Regeringen avsätter pengar till kommuner som vill bidra till bra stadsmiljöer.

KRISTDEMOKRATERNA: Skapa bättre parkeringsmöjligheter. Bilen är en miljöbov men vi kan inte tvinga folk att sluta köra bil. Hur förhindra att föräldrar skjutsar sina barn till aktiviteter? Detta måste lösas inom familjen. Vill vi att auktoritära beslutsfattare ska ta över? El-bussar finns, så ”gamla” bussar kan skrotas- satsa på biogas.

MODERATERNA: Skatta på det som är viktigt. Inte straffa de som har bil. Satsa på laddstolpar. Tryggt och nära kollektivtrafik. Trygga cykelställ. Fler turer i kollektivtrafiken gör det lättare att göra bra val.

VÄNSTERPARTIET: Satsa på biogas-bussar. Bort med fossila bränslen, el från förnybara källor, eller vind och vatten. Teknik, positivt med elbilar och dylikt. Ge bonusar om man skrotar gammal bensinbil+ köper ny. Satsa på kollektivtrafik, ohållbart med massbilism. Viktigt att engagera genom opinionsbildning (t.ex. Greta).

MILJÖPARTIET: Trängselskatt och ökad bensinskatt för att få människor att välja kollektivtrafik framför bil.

LIBERALERNA: Genom att se till att nybyggda byggnader har tillhörande elstolpar, cykelförråd, ligger nära lokaltrafik. Lokaltrafiken bör erbjuda flexibla nattstopp så att bussen stannar där det behövs- inte nödvändigtvis nära hållplatser.

Hur ska ni bevara grönområden med tanke på allt som byggs?

MILJÖPARTIET: MP stoppade bygge kring Kairobadet. Vi vill bygga nära kollektivtrafiken. Nära skogar- starkt skydd för t.ex. Bergaskogen och Sandaskogen. Vi vill försöka bygga vid tidigare industrier, bygga nära tåg- t.ex. förtäta Väsby entré.

VÄNSTERPARTIET: Viktigt. Apoteksskogen vill vi bevara. Smedby norra berget ska bevaras. Översiktsplanen ska definieras. Väsby entré: viktigt att det byggs både bostäder och förskolor.

CENTERPARTIET: Viktigt att ta tillvara på grönvärdena i planeringen av byggen.

Hur vill ni skydda de kulturarv och naturområden som finns i kommunen?

VÄSBYS BÄSTA: Värna om bostadsnära parker, strövområden, motionsområden. Naturreservat är ett sätt men även Natura 2000. Försöker samtala med och påverka privata markägare att freda och skydda naturområden. Fornlämningar är skyddade enligt lag.

LIBERALERNA: Skyddar exempelvis genom naturreservat. Viktigt att informera om de naturområden vi har i kommunen så att fler tar del av dem.

KRISTDEMOKRATERNA: Bevara och underhåll kungagravarna vid Hagängen.

Hur ska folk som har det svårt kunna klara sig?

CENTERPARTIET: Jättestor fråga. Skapa jämlikt samhälle. C i Väsby arbetar mycket med denna fråga. Viktigt med bra skolor tex. Vi behöver hjälpa unga tidigt i livet.

Hur övertygas de som inte återvinner?

CENTERPARTIET: Vi måste göra det lättare. Jobba med info, skolan, kommunen. Unga kan ifrågasätta och förändra. Se på Greta Thunberg. Aktiviteter i skolan.

Kan det införas låncyklar i kommunen?

MILJÖPARTIET: Diskussioner har funnits, men inget klart i nuläget. Bilpooler, cykelpooler blir aktuellt när Väsby blir större.

Det byggs bostäder i Runbys utkant men det är långt ifrån skolor och förskolor. Hur tänker ni där?

SOCIALDEMOKRATERNA: Vi vill bygga fler förskolor och skolor i utkanten av Runby. Det är också viktigt med fungerande kollektivtrafik. Tyvärr minskar landstinget (som styrs av alliansen) på antal bussar.

Bestämmer ni i kommunen hur bensinpriset ser ut?

SOCIALDEMOKRATERNA: Nej, det bestäms internationellt. Det påverkas av utbud, efterfrågan och de oljeexporterande länderna. Men sedan kan regeringen höja skatten på bensin, vilket man har gjort i Sverige.

Har ni märkt förbättringar i utsläpp sedan ni höjde bensinskatten?

SOCIALDEMOKRATERNA: Tyvärr har det gått för lite tid för att kunna se förbättringar. Sedan måste även andra saker till för att motverka utsläpp. Försäljningen av bilar som drivs på bensin och diesel ska upphöra till 2030. Vi har satsat mycket på elstolpar i Väsby. Det gör att fler vågar köpa elbil till 2030.

Varifrån kommer energin från elstolpar?

Svar från kommunens kontor för samhällsbyggnad (Jimmy Rudemyr): Om det är kommunägda laddstolpar så kommer elen från enbart förnybara källor, som sol, vind och vatten. Väsby har också ett eget vindkraftverk som bidrar en del. Sen finns det säkert många stolpar som kommunen inte äger och då vet vi inte var elen kommer ifrån.

Hur vill ni utöver kollektivtrafiken göra trafiken mer miljövänlig, tillgänglig och säker?

KRISTDEMOKRATERNA: Vi i KD satsar mycket på trygghet; hur man belyser busshållplatser, etc.

MILJÖPARTIET: Viktigt med trygga cykelparkeringar vid skolor, stationen, etc.

VÄNSTERPARTIET: Cykelbanor även vintertid. Kollektivtrafik nära bostadsområden. Bort med fossila bränslen. Laddstolpar ska byggas. Elbilar i kommunens bilpooler. Önskemål om billigare SL-kort för barnfamiljer.

Hur vill ni satsa på kollektivtrafiken framöver?

MILJÖPARTIET: Samarbete med SL. Det finns massa bussar under rusningstid (16-17.00) men inte när eleverna slutar (efter 15.00) – detta måste ändras. Istället för samma rutter med fler bussar kan ändra så att det blir andra rutter som passar fler.

VÄNSTERPARTIET: Vi vill ha nolltaxa i kollektivtrafiken. Vi vill införa gratis SL-kort för ungdomar på sommaren. Viktigt med tätare turer i busstrafiken- stärka vissa linjer till t.ex. till Löwenströmska. Lättare att byta vid Centrum- Väsby Entré. Satsa på elbussar, biogas, trådbussar.

KRISTDEMOKRATERNA: Det viktigaste är att bussarna går tätt. Kommunen har inte egna bussar- vi samarbetar med region Stockholm, de bestämmer. Man kan skicka förslag till region Stockholm.

VÄSBYS BÄSTA: Vi protesterar mot indragningar av bussturer. Försöker påverka beslutsfattande politiker i regionen. Men det är svårt att få till fler turer utan en prishöjning, vilket inte uppskattas av medborgarna.

MODERATERNA: Tajma busstrafiken med pendeltågstrafiken för att få fler att åka. Det ska vara lätt att ta bussen istället för bilen.

LIBERALERNA: samarbete med kunniga. Tillgänglighet vid pendeltågsstationen. Satsa på cykelvägar samt skapa möjlighet att hyra cykel. Tillgänglighet till klimatsmarta alternativ. Säkerhet kring vägar, belysning och hala vägar. Se till att busstrafiken är trygg så att folk inte väljer bilen istället. LIBERALERNA: Försöker påverka beslutsfattande politiker i regionen.

CENTERPARTIET: Försöker påverka beslutsfattande politiker i regionen. Arbetar också för att underlätta för medborgarna att resa kollektivt, ex. genom tillgängliga infartsparkeringar och cykelparkeringar vid stationen.

Behöver man höja parkeringsavgiften?

MODERATERNA: frågan om att höja parkeringsavgiften ligger på Kommunstyrelsen just nu.

Vad ska ni göra för att förebygga elbrist?

MODERATERNA: Behålla kärnkraften.

MILJÖPARTIET: Bättre kollektivtrafik, förnybara bränslen som är billigare. Höjning av bensinskatten. El-bilar, subventioner, styra mot att välja miljövänligare alternativ.

Vad vill ni ge för alternativ till att handla mobiler och annat som producerats miljöfarligt?

KRISTDEMOKRATERNA: Det är en svår fråga, eftersom det är företagen som skapar behov hos individen.

Hur ska ni få människor i kommunen att konsumera mindre?

KRISTDEMOKRATERNA: Svårt att förbjuda konsumtion och lägga sig i vad människor ska göra eller inte. Bättre att uppmuntra till ett förändrat beteende gällande konsumtion.

Hur vill ni inspirera befolkningen till bra inköp?

MILJÖPARTIET: Minska utsläpp, göra det lätt och billigt att göra rätt. Hitta en modell för att återbruka saker, använda sociala medier för återbruk.

KRISTDEMOKRATERNA: Det är upp till individen att själv bli informerad.

Hur vill ni arbeta med att få en bra nivå och kvalitet på kommunens inköp och upphandlingar?

MILJÖPARTIET: Det är viktigt med rätt krav, t.ex. kring skolmat. Exempel på klimatsmart mat: Veg, kyckling, mindre kött. Vart hamnar den slängda maten? Varifrån kommer skolmaten? Det behövs klimatsmarta transporter. MP vill ha mer tillagningskök för att minska matsvinn. Vi behöver även ställa krav kring byggande. Det behövs mycket stöd och kunskap i upphandlingsprocessen för att få till det bra. Ju mer krav vi ställer, desto mer måste företagen förändra.

MODERATERNA: Genom att ställa krav på matleverantör. 35% ekologiskt. 80 % av maten ska vara lagad från grunden. Det är viktigt att ställa miljökrav vid inköp. Närodlat- minskat utsläpp genom kortare transporter. Vegetariska alternativ i skolköken.

CENTERPARTIET: Viktigt med bra upphandling på skolmaten- ställa krav på Fazer. God, säker, närodlat och hållbar mat.

SOCIALDEMOKRATERNA: Viktigt att avsätta tid till genomförande av upphandling med tillhörande förarbete. Vi vill erbjuda mer vegetarisk mat i skolan. Vegetariskt är billigare vilket innebär att man kan hålla högre kvalitet för samma peng.

KRISTDEMOKRATERNA: Upphandlingskrav, t.ex. när det gäller bränsle. Viljan finns hos alla partier att ha tillagningskök.

LIBERALERNA: Ställa krav i upphandlingar, ge tjänstemän tid att göra bra upphandlingar och följa upp dessa. Utveckla digitala tjänster, ex. bygglov. Hitta bra tillgängliga lösningar, ex. ”flexibla nattstopp” i busstrafiken. LUF vill ha en vegetarisk norm i skolmaten. Tävling i minskat matsvinn. Kan vara en del i undervisningen – öka medvetenheten.

Vad kan kommunen göra åt att det är kallt i skolan?

KRISTDEMOKRATERNA: Kommunen kan inte göra något när det är privata skolor (privata huvudmän). Men det ska inte vara så att man drar ner på värmen för att spara pengar. Skolor får en elevpeng som ska täcka skolans kostnader.

Vad ska man göra åt tobaksförsäljning (inte miljövänligt)?

MODERATERNA: Säker tobaksförsäljning, rökförbud, minska konsumtionen. 2030 tobaksfritt.

VÄNSTERPARTIET: Höga tobaksskatter, förebygga att folk inte börjar röka. Den som vill röka får göra det under kontrollerade former. Varför vi är emot förbud: frihet, risk för smuggling ökar.

Hur vill ni jobba med att minska matsvinnet?

MODERATERNA: tävlingar för mindre svinn. Skolorna ska få kök. Lyssna på eleverna om vad de tycker om maten. Två rätter ska finnas. Maten ska vara bra och näringsrik, höja kraven på Fazer. Viktigt med påsar för matavfall. Dialog med eleverna om maten. Man kan information på många språk för att nå alla medborgare- oavsett kultur och ursprung.

KRISTDEMOKRATERNA: Inget matsvinn! Väg tallriken och betala utifrån det? Utveckla konsumtionen. Ta eget ansvar. Bra skolmat, viktigt med specialkost.

CENTERPARTIET: Bra återvinning+ kompost + matavfallspåsar. God och bra mat, tillagningskök. Eget ansvar.

VÄNSTERPARTIET: Det ska vara lätt att göra rätt. Närhet till kompostering. Matavfallspåsar. Affärer och restauranter kan göra mycket, minska stora portioner. God skolmat som lagas nära. Viktigt med tillagningskök på alla skolor- då är personalen nära dem som ska äta maten.

VÄSBYS BÄSTA: Förbättra maten i skolan så att alla vill äta den- mindre matsvinn. Ta eget ansvar, gå och fyll på mat flera gånger istället för att ta för mycket med en gång.

SOCIALDEMOKRATERNA: Skolor borde ha egna tillagningskök. Man kan anpassa maten bättre då- eleverna kan få större inflytande.

LIBERALERNA: När maten inte ser god ut så slänger man eller så tar man inte alls. Kanske en bra sak att väga hur mycket man tar och hur mycket som slängs. Lämna förslag på att minska beställningen av mat som man vet inte är populär. I hemkunskapen kan man bli mer van vid olika sorters mat.

Hur är det på andra håll? Exempelvis Löwet.

VÄNSTERPARTIET: Tyvärr tillagas en del av maten i exempelvis Gävle och transporteras sedan till Väsby.

Är matsvinn en viktig fråga?

MODERATERNA: Ja, många pratar om att man slänger mycket för att det inte är gott- kanske införa mattanter? Och prata med ungdomarna om att inte slänga. Kommungemensam tävling?

Politiker pratar mycket om ungdomar, men resten då?

MODERATERNA: Det behövs information på fler språk vid återvinningsstationerna. Info till hushållen på fler språk, om vad som ska göras och vad som behövs. Det är inte en individfråga utan angår alla.

Skulle bättre mat minska matsvinnet?

CENTERPARTIET: Ja, bra mat och ökad styrning så att man tar så mycket man äter upp, det går att ta om. Tillagningskök på skolorna underlättar.

VÄSBYS BÄSTA: Ja. Kök med duktiga kockar och möjlighet att spara rester. Det ligger mycket på skolorna att jobba med matsvinnet, prata med elever om att ta lagom mycket mat och ta om ifall man fortfarande är

hungrig. Den mat man slänger har producerats och fraktats helt i onödan. Finns skolor som säljer överbliven mat i matlådor.

LIBERALERNA: Ja det tror vi. Be skolan mäta matsvinnet, initiera matsvinnstävlingar. Se över beställningar så att rätt mängd mat lagas.

Hur vill ni utveckla ett hållbart Väsby som inte lever över naturens tillgångar?

VÄNSTERPARTIET: Detta är strukturer som kräver statliga beslut. Det handlar om att värna annat än konsumtion. Förbud mot miljöfarliga föremål. Minska på engångsartiklar. Minska långa flygresor.

KRISTDEMOKRATERNA: Minska, men inte ta bort köttkonsumtion. Kanske införa köttfria dagar? Tänk på de beslut man fattar. Ungdomar kan ifrågasätta vuxna och be dem ta ansvar.

Varför finns så få secondhand-affärer?

VÄNSTERPARTIET: Det finns förslag om att Sörab skulle innehålla en secondhand-affär.

På vilket sätt vill ni minska utsläpp och avfall?

MILJÖPARTIET: Önskemål om fler soptunnor/papperskorgar- krävs genomtänkt placering av dessa. Inte för många. Minska mängden engångsartiklar är ett långsiktigt mål.

VÄNSTERPARTIET: Man ska ha nära till återvinningsstationer.

Förslag från en skola- på fler källsorteringskärl.

Vilken fråga är viktigast för er?

MILJÖPARTIET: Klimatfrågan- att minska växthusutsläppen.

Hur ska det ske?

MILJÖPARTIET: Alla aktörer behöver göra saker- företag, invånare, kommunen. Biffen, bostaden, bilen.

Hur ska ni utbilda alla i miljömedvetenhet?

MILJÖPARTIET: Det behövs mer information och tryck på vuxna människor. Politiker kan hjälp till med skatter, osv; t.ex. subventionering för att gå från olja till uppvärmning, inför fossilfria uppvärmningssätt. Ge bidrag till elcyklar. Få folk att köpa mer miljöbilar.

LIBERALERNA: man kan köpa ”miljöbil”, t.ex etanolbil. Ge bidrag till att köpa bra miljövänliga bilar. Elbil är dock inte automatiskt bättre, viktigt att jobba på att minska behovet av bilar generellt (genom bilpooler, tåg, etc). Underlätta tågresor genom enkla biljettsystem och bra service (också snabba tåg) nationellt och internationellt.

**100 företag är ansvariga för 71% av koldioxidutsläppen i världen.
Vilka initiativ kan ni ta för att begränsa dessa utsläpp?**

CENTERPARTIET: Vi kan exempelvis ställa krav i upphandling. Ansvaret ligger också till stor del på individen, som efterfrågar/köper varor av dessa företag. Politiken kan möjliggöra bra val och ställa krav.

VÄSBYS BÄSTA: Som politiker ska man ha koll på vilka företag som verkar i Väsby och om de har höga koldioxidutsläpp. Påverka företag att minska sina utsläpp.

Finns det någon plan om det blir skogsbrand i Väsby?

CENTERPARTIET: Ja det finns beredskap för kriser av olika slag.

Kan ni nämna förändringar som bör göras i kommunen för att bekämpa klimatförändringar?

KRISTDEMOKRATERNA: Klimatet kommer att förändras. Vi kommer att behöva anpassa oss. Vi bör backa. Vi är gäster på jorden. Informationstavlor på olika språk vid sopstationen. Viktigt med eget ansvar. Värna om second hand. Minska flygkonsumtion.

CENTERPARTIET: Minska fossila bränslen. Mer god vegetarisk mat. Minska klimatpåverkan, viktigt att tänka på hur den vegetariska maten produceras. Värna om second hand. El från vindsnurror och vattenkraft. Billigare än kärnkraft. Fotbollshall i Vilunda, ska drivas av hållbar energi. Miljöpremier och sanktioner för att främja skifte. Förslag: utbildning om miljöpåverkan, olika aktiviteter.

MILJÖPARTIET: Halvera utsläppen, mer veg mat, smartare uppvärmning. Bygga extra diken (Bredden), så att vattnet rinner ner. Gröna tak, fler parker. För att samla upp vatten och förhindra översvämningar.

Mindre asfalt. Smarta elnät. Högre priser när elförbrukningen är som högst. Vi är mot kärnkraft, som medför höga kostnader och är ett dyrt system. ”Stål utan kol”- en satsning på att minska utsläpp. Marknaden investerar i sol och vind. Varför ges de stora företagen skattelättnader, medan man sänker värmen på äldreboenden?

VÄNSTERPARTIET: Bra med bensinskatt. Kompensera de som bor i glesbygden. Landsbygdsbidrag. Inte ta bort alla skatter på elbilar. Det ska vara förmånligare med elbil. Förnyelsebara bränslen; vindkraft, vattenkraft, bergvärme. Öka skatten för att satsa på olika saker, exempelvis lärare. Minskar konsumtion.

Hur beredda är Väsby på kris?

VÄNSTERPARTIET: Vi förbereder oss så långt det går. Tänker på strömförsörjning och olika scenarion. Vattenbrist/bakterier; hur man får man fram vattentankar.

Hur vill ni sprida information och utbildning om klimatförändringar?

MILJÖPARTIET: Investera i internationell forskning. Subventionera elcyklar, förflyttning från bil till cykel. Vi behöver ett trendbrott. Byta ut korta bilresor till cykel.

CENTERPARTIET: Lägg ut ”Veckans miljötips” på sociala medier. Träffas och plocka skräp i naturen.

KRISTDEMOKRATERNA: Det här (dialogforum) är ett bra sätt. Information finns tillgänglig, gäller bara att leva därefter. Alla kan göra något litet till att börja med- små steg. Det ska vara lätt att göra rätt. Det finns redan mycket information. Partiet vill inte påverka individens inställning till klimatfrågan.

MODERATERNA: Erkänner klimatkrisen. Det ska vara lätt att ta rätt beslut. Vi bör jobba mer med klimatbistånd.

Hur vill ni minska utsläpp?

MODERATERNA: Teknikutveckling, skapa incitament för den enskilde. Elstolpar, elvägar.

På vilket sätt vill ni värna om vatten, skog och mark?

VÄNSTERPARIET: Soptunnor i skogen kan vara ett alternativ. Hellre fler soptunnor än hårdare straff.

KRISTDEMOKRATERNA: Fler papperskorgar vore bra, speciellt på pendeltågen.

CENTERPARTIET: Inte fler soptunnor, någon måste ju tömma. Det är inte miljövänligt att skicka iväg bilar att tömma fler soptunnor. Ta eget ansvar, säg till om någon slänger i naturen. Minska plastanvändning och ställ hårdare krav på producenter.

VÄSBYS BÄSTA: Stoppa påfyllning av plast i haven. Svårt när världshaven omspanner flera länder, t.ex. Östersjön.

Hur vill ni att viktiga växter och djur ska säkerställas?

VÄNSTERPARIET: Bevara arternas livsmiljö, hjälp utsatta arter som havsörnen. Bevara skogskilarna. Viktigt att skydda grönkilarna för att bevara grönområden och främja djurens levnadsvillkor. Skydda naturområden, t.ex. Bergaskogen. Skydda naturen ner mot Mälaren. Biotopsskydd. Vi vill att man bygger mer i centrala Väsby, då påverkar man inte naturen i onödan. Behövs mer grönområden, politiker är lite oeniga om hur mkt villaområden man ska bygga.

MODERATERNA: Inte bygga på naturområden- så att fridlysta djur och växter bevaras. Vegetarisk mat i skolan, kvalitetsmat, som ingen vill slänga. Jobba med buller- inte ha Arlandas nya flygbana. Bullerplank längs E4, pendelstationen. Viktigt med naturvårdare i kommunen, t.ex. arbetshästar. Olika språk vid miljöstationer. Vattenrening- speciellt inriktat på läkemedelsrester. Kan vara en bra idé att öka böter för nerskräpning.

KRISTDEMOKRATERNA: Kairo- naturreservat är bra.

MILJÖPARTIET: Genom att skapa reservat bidrar vi till ett starkt skydd. Vi bör förtäta där det redan finns bebyggelse. T.ex. låta Kairo- området vara ifred.

CENTERPARTIET: Naturreservat – bra för att det skyddar.

VÄSBYS BÄSTA: Naturreservat i första hand på egen mark. Man ska inte bygga i Bergaskogen.

Förutom dessa frågor diskuterade Socialdemokraterna:

- Secondhand-butiker och att vi måste konsumera mindre och tänka efter innan vi handlar (fritidsbanken lyftes som ett mycket bra initiativ)
- Avfallshantering (viktigt med bra information till kommuninvånarna så att alla gör rätt)
- Digitalisering och den ökade internethandeln som bidrar till fler transporter (S vill förbjuda försäljning av bilar som drivs av diesel eller bensin)
- Att det byggs flera köpcentrum i närheten av varandra, vilket leder till att relativt nya centrum (ex. Stinsen) rivs fast att det inte är en gammal byggnad. Kan man inte stadsplanera bättre?
- Plast (exempelvis en reflektion om att det var mycket plast i samband med fiket på Ung i Väsby; plast runt mackorna, plastglas mm.)
- Flygresor (politiker kan möjliggöra för invånarna att resa på andra sätt, ex. tåg inom Europa samt satsa på forskning för att ta fram alternativa bränslen för flyg)

